

PREMIUM

Vader Jan en zoon Harald Peters van Fluminalis in Horssen. Het bedrijf bestaat vijftig jaar. © David van Haren

De kringloopwinkel van Onze Lieve Heer in Horssen bestaat vijftig jaar

HORSSEN/BERGHAREN - Het begon in 1972 met de verkoop van heiligenbeelden die overbodig waren geworden in kerken en kloosters. Nu bij het vijftigjarig bestaan is Fluminalis in Horssen van vader Jan (74) en zoon Harald Peters (49) wereldleider in het opkopen en doorverkopen van kerkinterieur.

Geert Willems 30-10-22, 12:30

„Onze spullen gaan voor 85 procent overzee. Daar ligt onze markt”, vertelt Jan Peters, oprichter van Fluminalis. „Verenigde Staten, Canada, Australië, Japan en Nieuw Zeeland, dat zijn onze belangrijkste afzetgebieden. We communiceren ook vooral in

het Engels.” Het bedrijf heet nu officieel Fluminalis Church Interiors. De ‘nieuwsbrief’ is een ‘newsletter’ geworden, die wereldwijd wordt verspreid.

In die overzeese delen van de wereld worden nog nieuwe kerken gebouwd. Voor een altaar, kerkbanken, doopvont en andere grote interieurstukken kloppen ze aan bij Jan (doopnaam Joannes buitenlandse klanten) en Harald Peters.

Madonna en Michael Jackson als klant

Fluminalis verzorgde de aankleding van binnenlandse en buitenlandse themaparken en de inrichting van huiskapellen voor rijke en bekende Amerikanen. „We hebben geleverd aan Madonna en Neverland van Michael Jackson”, vertelt Jan Peters. „Die contacten lopen meestal via architecten. Veel van die mensen trekken zich graag terug in zo’n ruimte om tot zichzelf te komen.” Filmstudio’s weten het bedrijf in Horssen inmiddels ook te vinden. Fluminalis leverde decorstukken voor onder meer *The Mummy*, series als *John Wick* en *Vikings* zijn vaste klanten.

Hoe groot de opdracht ook is, de meeste spullen zijn uit voorraad leverbaar. De voormalige zuivelfabriek aan de Rijdt in Horssen oogt dan ook als een volgestouwd museum. Het is niet meer geopend als winkel. Regiobewoners die hier vroeger binnenliepen voor heiligenbeelden komen er nauwelijks meer, grote klanten brengen bezoek op afspraak. In Bergharen is een werkplaats en dat is ook de plek waar houten altaren, kerkbanken en andere grote stukken staan opgeslagen. In Antwerpen is een derde dependance van Fluminalis. „We hebben altijd ruimte tekort. We richten ons op grotere interieurstukken voor kerken. Deze week was er een delegatie uit Litouwen per auto hier in Horssen, met een bisschop. Ze bouwen een nieuwe kerk en hebben veel spullen nodig.”

De winkel in Horssen is alleen nog open op afspraak. De nadruk ligt nu vooral op de verkoop van grote stukken kerkinterieur, heiligenbeelden zijn niet meer zo belangrijk. © David van Haren
Tijdens het interview krijgt Jan Peters diverse telefoontjes. Bij het eerste belletje schakelt hij soepel over op Engels. „Uit Luxemburg”, verklapt hij na het gesprek. „We moeten daar vier kerken leeghalen. Dat doen we geregeld. We hebben zes fulltimers in dienst, maar als we een complete kerk of een klooster moeten ontmantelen, schakelen we extra mensen in. Dat zijn vaste zzp’ers die we goed kennen. In zo’n kerk moet je vaak snel en discreet te werk gaan . Je kunt niet heel luid Radio Oranje laten schallen.”

We leveren geen monstransen en kelken aan discotheken en cafés. Daar zijn we heel principieel in

Jan Peters, Stichter Fluminalis Church Interiors

Een complete kerk strippen betekent onder meer dat die ook helemaal leeg moet. Vaak wordt het gebouw omgebouwd tot een appartementencomplex. Peters: „Zo’n barok altaar is heel zwaar en ingewikkeld om te ontmantelen, glas-in-loodramen moeten we extra goed beschermen en het is ook gevaarlijk werk. Voor verlichting en een orgel staan we vaak op 12 meter hoogte. Kerkbesturen en kloosterordes eisen soms dat we de spullen fatsoenlijk herbestemmen, daar geven we garantie voor af. We willen dat zelf ook, dus we leveren geen monstransen en kelken aan discotheken en cafés. Daar zijn we heel principieel in. Kerkbanken vinden we niet zo’n probleem.”

Beeld uit 2017: Jan Peters (links) en zijn medewerkers van Fluminalis halen een voormalige kloosterkerk van de paters kapucijnen in Breda leeg. Een gedeelte van het interieur ging meteen op transport naar kopers in Chicago. © Joyce van Belkom

Geboren Wijchenaar Jan Peters noemt zichzelf gelovig, al komt hij nooit meer in de kerk. „Het geloof heb ik van huis uit meegekregen. In elke kamer hing een wijwaterbakje. Ik was misdienaar en mijn vader organiseerde in Wijchen de bedevaart naar Kevelaer. Toen liep ik al met een lantaarn voorop. Vanaf het altaar kon ik als misdienaar al die mooie beelden en altaarstukken goed bestuderen. Op het seminarie van de franciscanen in Megen leerde ik Latijn.”

Eerst leraar op Pax Christi

Twaalf jaar lang was hij leraar Nederlands en Engels op het huidige Pax Christi in Druten, de verkoop van heiligenbeelden deed hij erbij. Dat begon in het klooster van Alverna. Zijn moeder regelde dat er overal in de regio collectebussen stonden voor de franciscanen. Peters: „Dat waren er tweehonderd. Als ze vol waren, bracht ik ze naar het klooster. Een broeder vroeg of ik even wilde helpen iets zwaars naar zolder te sjouwen. Daar boven stond een hele verzameling beelden, die vroeger in de kapel hadden gestaan. Ik zag precies dat waar mijn geest al heel lang mee bezig was. Ik vroeg: zijn die beelden te koop?”

In 1984 stopte hij met het onderwijs. In het begin richtte hij zich vooral op in- en verkoop van heiligenbeelden. Door het Tweede Vaticaans Concilie in de jaren 60

waren kerken en kloosters gedwongen het interieur te versoberen. Veel van die waardevolle spullen belandden op zolder en, als er geen ruimte was, soms op de brandstapel. Door de ontkerkelijking en de sluiting van kloosters en kerken kwamen er in de lage landen nog veel meer en grotere spullen te koop.

Zoon Harald is nu directeur

Voor Jans zoon Harald, die sinds december vorig jaar de enige directeur is, ligt er nog steeds een gouden toekomst. Als 'klein menneke' ging hij al geregeld met zijn vader mee, op zijn 18de besloot hij in de zaak te gaan. „Sinds 2002 zijn we nog elk jaar gegroeid, ook in coronatijd”, zegt Harald. „Het is belangrijk dat het transport en de documenten goed geregeld zijn. Verder houd ik me met de bedrijfsstrategie bezig.”

Op de website staat een tussenstand van de activiteiten in het vijftigjarig bestaan, de aantallen zijn inmiddels alweer groter. Fluminalis haalde 51 kloosters leeg in Nederland, België en Frankrijk, het bedrijf kocht het complete interieur van 26 grote kerken en 81 kapellen, van 231 religieuze gebouwen werd het grootste deel van de inventaris opgekocht.

Aan het eind van het gesprek rinkelt de telefoon weer. „Of we het laatste Nederlandse klooster van een orde willen ontmantelen”, verduidelijkt Jan Peters.